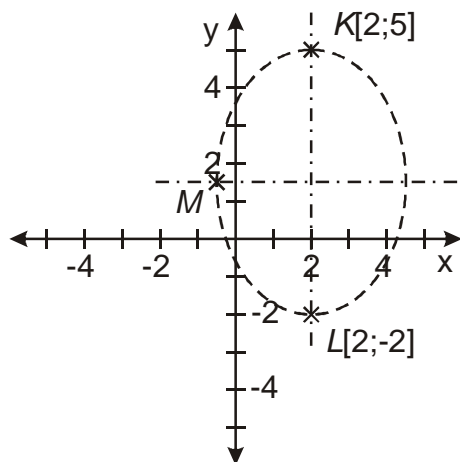

7.5.10 Hledání elipsy

Př. 1: Najdi rovnici elipsy, která má hlavní vrcholy v bodech $K[2;5]$, $L[2;-2]$ a vedlejší vrchol v bodě $M\left[-\frac{1}{2};\frac{3}{2}\right]$.

Jde o „stojatou“ elipsu. Střed elipsy je středem úsečky

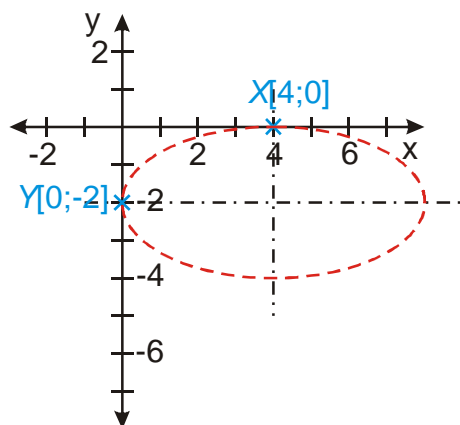
$$KL \Rightarrow S\left[\frac{2+2}{2}; \frac{5+(-2)}{2}\right] = \left[2; \frac{3}{2}\right].$$

$$\text{Hlavní poloosa: } b = |SK| = \frac{7}{2}.$$

$$\text{Vedlejší poloosa: } a = |SM| = \frac{5}{2}.$$

$$\text{Rovnice elipsy: } \frac{(x-2)^2}{\frac{25}{4}} + \frac{\left(y-\frac{3}{2}\right)^2}{\frac{49}{4}} = 1.$$

Př. 2: Napiš rovnici elipsy, která se dotýká osy x v bodě $X[4;0]$ a osy y v bodě $Y[0;-2]$.

Jde o „ležatou“ elipsu. Body X a Y jsou jejími vrcholy.

Střed elipsy má souřadnice $S[4;-2]$

$$\text{Hlavní poloosa: } a = |SY| = 4$$

$$\text{Vedlejší poloosa: } b = |SX| = 2$$

$$\text{Rovnice elipsy: } \frac{(x-4)^2}{16} + \frac{(y+2)^2}{4} = 1$$

Př. 3: Najdi rovnici elipsy s ohnisky v bodech $E[-1;0]$ a $F[1;0]$, která prochází bodem $X\left[1;\frac{3}{2}\right]$. Urči délky jejích poloos a souřadnice jejích vrcholů.

$$a^2 = b^2 + e^2 = b^2 + 1^2 = b^2 + 1. \quad \frac{x^2}{b^2+1} + \frac{y^2}{b^2} = 1.$$

$$\text{Dosadíme bod } X\left[1;\frac{3}{2}\right]: \frac{1^2}{b^2+1} + \frac{\left(\frac{3}{2}\right)^2}{b^2} = 1 \quad \frac{1}{b^2+1} + \frac{9}{4b^2} = 1 \quad / (b^2+1)4b^2$$

$$4b^2 + 9(b^2+1) = (b^2+1)4b^2 \quad 4b^4 - 9b^2 - 9 = 0 \quad 4x^2 - 9x - 9 = 0$$

$$x_1 = \frac{9+15}{8} = 3 \Rightarrow b^2 = 3 \quad x_2 = \frac{9-15}{8} = -\frac{3}{4} \Rightarrow b^2 = -\frac{3}{4} \text{ (nesmysl)}$$

$$a^2 = b^2 + 1 = 3 + 1 = 4, \quad \frac{x^2}{4} + \frac{y^2}{3} = 1 \Rightarrow a^2 = 4 \Rightarrow a = 2, \quad b^2 = 3 \Rightarrow b = \sqrt{3}.$$

$$A[-2;0], B[2;0], C[0;-\sqrt{3}]; D[0;\sqrt{3}].$$

Dodatek: Daleko rychleji můžeme příklad spočítat dosazením bodů ze zadání do vztahu $|XF| + |XE| = 2a$.

Př. 4: (BONUS) Ověř, že pro každý bod elipsy $\frac{x^2}{4} + \frac{y^2}{3} = 1$ z předchozího příkladu se součet jeho vzdáleností od ohnisek $E[-1;0]$ a $F[1;0]$ rovná 4.

Rovnice elipsy $\frac{x^2}{4} + \frac{y^2}{3} = 1 \Rightarrow a = 2 \Rightarrow$ hlavní vrcholy $A[-2;0]$, $B[2;0] \Rightarrow x \in \langle -2;2 \rangle$

$$|XE| + |XF| = 2a \cdot \sqrt{(x-e_1)^2 + (y-e_2)^2} + \sqrt{(x-f_1)^2 + (y-f_2)^2} = 2a.$$

E a F : $\sqrt{(x+1)^2 + y^2} + \sqrt{(x-1)^2 + y^2} = 2a$. Vypočítáme y^2 z rovnice elipsy: $\frac{x^2}{4} + \frac{y^2}{3} = 1 \Rightarrow$

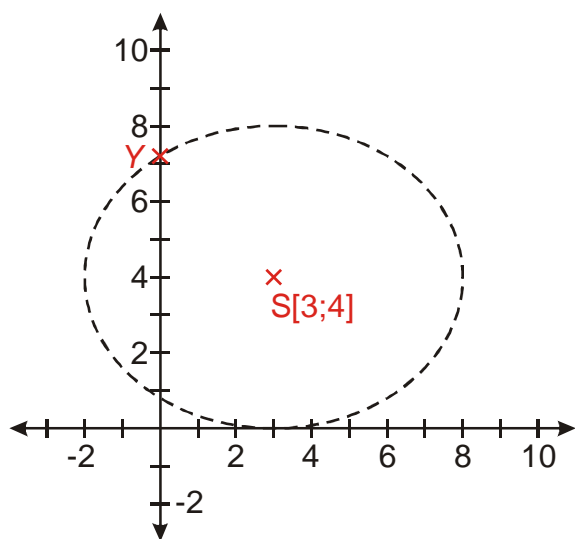
$$3x^2 + 4y^2 = 12 \Rightarrow y^2 = 3 - \frac{3}{4}x^2. \quad \sqrt{x^2 + 2x + 1 + 3 - \frac{3}{4}x^2} + \sqrt{x^2 - 2x + 1 + 3 - \frac{3}{4}x^2} = 2a.$$

$$\sqrt{\frac{x^2}{4} + 2x + 4} + \sqrt{\frac{x^2}{4} - 2x + 4} = \sqrt{\left(\frac{x}{2} + 2\right)^2} + \sqrt{\left(\frac{x}{2} - 2\right)^2} = \left|\frac{x}{2} + 2\right| + \left|\frac{x}{2} - 2\right|$$

V intervalu $x \in \langle -2;2 \rangle$ platí: $\left|\frac{x}{2} + 2\right| = \frac{x}{2} + 2$ $\left|\frac{x}{2} - 2\right| = -\left(\frac{x}{2} - 2\right) = 2 - \frac{x}{2}$

Dosadíme: $\left|\frac{x}{2} + 2\right| + \left|\frac{x}{2} - 2\right| = \frac{x}{2} + 2 + 2 - \frac{x}{2} = 4 = 2a$.

Př. 5: Napiš rovnici elipsy, která má osy rovnoběžné s osami soustavy souřadnic, střed v bodě $S[3;4]$, dotýká se osy x a osu y protíná v bodě $Y\left[0; \frac{36}{5}\right]$.

elipsa se osy x musí dotýkat v bodě $X[3;0]$,

$$\Rightarrow b = |SX| = 4.$$

$$\frac{(x-3)^2}{a^2} + \frac{(y-4)^2}{16} = 1. \text{ dosadit bod } Y\left[0; \frac{36}{5}\right]$$

$$\frac{(0-3)^2}{a^2} + \frac{\left(\frac{36}{5} - 4\right)^2}{16} = 1 \quad / \cdot 16a^2$$

$$25 \cdot 9 + 16a^2 = 25a^2 \quad 25 \cdot 9 = 9a^2 \quad a^2 = 25$$

$$\text{Rovnice elipsy: } \frac{(x-3)^2}{25} + \frac{(y-4)^2}{16} = 1 \Rightarrow$$

hlavní poloosa $a = 5$.

Př. 6: Petáková:

strana 125/cvičení 27

strana 125/cvičení 30

strana 125/cvičení 31

strana 125/cvičení 33

strana 125/cvičení 38

strana 125/cvičení 40